

overhovedet kunde gives, skønt vi mener, at vor Stilling derved bliver principielt slæt, og skønt vi, hvis vi sagligt skulde indtage et Standpunkt, som var et andet end det, som vi principielt anser for det rigtigste, mener, at Socialdemokratiets var det mest forsvarlige." Saaledes udtalte Venstres daværende Ordfører sig den Gang.

Socialdemokratiet stemte, som sagt, mod Loven. Vi havde stillet nogle Ændringsforslag, der gik mere eller mindre i den Retning, som vi tilstræbte, men de blev forkastet. Nu drejer det sig om nogle smaa Ændringer til denne Lov, der gaar ud paa at udvide det gejstlige Element noget i Kirkernes Bestyrelser. Ærede Medlemmer erindrer, at der under de mange Forhandlinger, der var førte lige fra omkring Aarhundredeskiftet, til Loven blev vedtaget i 1915, var Tale om at ændre den gældende Ordning for Købstæderne, hvor Kirkeinspektionen var Kirkebestyrelse, og hvor det borgerlige Element havde en vis Vægt og under visse Forhold kunde blive det bestemmende. Vi mente den Gang, og mener fremdeles, at den kirkepolitiske Lovgivning i vore Dage bør gaa ud paa at adskille det borgerlige og det kirkelige mere og mere fra hinanden. Men denne Lov af 1915 gik i Virkeligheden ud paa at sammenfiltre disse Forhold. Vi rettede den Kritik mod Loven, at det blev en overvejende kirkelig Myndighed, der bestemte, hvor meget der skulde paalignes til Kirkerne, medens det var en rent borgerlig Myndighed, der skulde skaffe Midlerne til Veje, og vi mente, at det var et uheldigt Forhold, at den under visse Forhold bestemmende Indflydelse, som den borgerlige Myndighed nu har i Købstæderne, blev berøvet den. Til Gengæld fik saa ganske vist de kommunale Myndigheder paa Landet et Medlem, og derved en udvidet Ret, men et Medlem, der aldrig kunde blive afgørende.

Motivet til de i dette Lovforslag foreslaaede smaa Ændringer forekommer mig meget spinkelt. Det hedder i Bemærkningerne til § 1, at der har været Misfornøjelse blandt visse residerende Kapellaner og gejstlige i lignende Stilling med, at de ikke har Sæde i Kirkebestyrelsen, men man erfarer intet om, at der har været Misfornøjelse med den bestaaende Ordning hos Menighedsmedlemmerne, Skatteyderne. Det er en rent personlig Utilfredshed hos de nævnte Folk, og det forekommer mig at være et meget spinkelt Motiv. Socialdemokraterne gik imod Loven af 1915, fordi den efter vor Mening og ligeledes efter det ærede Medlem fra Vinderups

Mening gik i en anden Retning, end vi ønskede, hvilket var en Adskillelse mellem det kirkelige og det borgerlige, en større og større Frigørelse for de borgerlige Interesser, og vi kan derfor heller ikke stemme for de nu foreslaaede Ændringer.

Det, der er foreslaaet i § 2, er en Følge af den Ændring, der er foreslaaet i § 1, saa det skal jeg ikke opholde mig ved, men den tredje Ændring i den bestaaende Lov gaar ogsaa i en Retning, som vi ikke synes om. Den gaar ud paa, at hvor der i en Kommune er flere Sogne, skal Ligningen til en af Sognekirkerne foretages over det hele paa alle Skatteyderne — naturligvis for saa vidt de tilhører Folkekirken — i hele Kommunen. Ærede Medlemmer vil maaske erindre, at vi i en lang Aarrække bekæmpede et saadant Lovforslag, som gjaldt for København. Det var en midlertidig Lov, som kom igen med visse Mellemløb for at blive fornyet, og hver Gang mødte den Modstand fra vor Side. Jeg skal ikke friske disse gamle Debatter op, men kun erindre om dem. Saa gik denne midlertidige Lov ind i Loven af 1915, dette Princip blev udvidet fra at gælde København alene til ogsaa at gælde Købstæderne, og nu skal dette udvides til ogsaa at gælde visse Landkommuner, nemlig dem med flere Sogne. Da vi ikke nogen Sinds tidligere har kunnet slutte os til dette Princip, kan vi naturligvis heller ikke slutte os til det her. Jeg gjorde, den Gang vi havde Loven om Kirkeligningen til København til de mange Behandlinger, opmærksom paa, at vel kunde der siges at være noget tilsyneladende demokratisk ved en saadan Ordning at paaligne Skatten paa større Omraader, men i Virkeligheden vilde det modvirke Sparssømmeligheden og Retfærdigheden i mange Henseender. Jeg nævnede som Eksempel, at ude paa Nørrebro var der en lille Menighed, som selvstændigt klarede sin Økonomi, og at det var et Skridt i den rigtige Retning, det var der henimod, vi skulde stile, at Menighederne selv afholdt de Udgifter, som Menighedslivet eller Kirkens Krav o. s. v. førte med sig. Men denne lille Menighed fra Nørrebro blev saa langt fra belønnet for denne Sparssømmelighed, at dens Medlemmer tværtimod blev straffet derfor ved den kirkelige Ligning, idet disse nu maa yde Bidrag til Kirkeligningen til helt andre Kirker i København end deres egen, Kirker, der maaske ligger i store, rige Sogne. Jeg er ikke for Tiden saa nøje kendt med Forholdene i Hellerup—Gentofte—Ordrup